

Eltemették Naményi Géza elvtársat

Kedden a Farkasréti-temetőben nagy részvétel kísérték utolsó útjára Naményi Gézát, a Minisztertanács Tájékoztatói Hivatalának elhunyt vezetőjét. A koszorúkkal borított ravatalnál lerótta kegyeletét Szirmai István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja is. A gyászolók soraiban ott voltak a magyar újságíró-társadalom képviselői, a közelet számos ismert személyisége.

Dr. Gál Tivadar, a Minisztertanács titkárságának vezetője mondott búcsúbeszédet. Az Országház pártbizottsága nevében Kerekes Sándor, a pártbizottság titkára vett búcsút az elhunytól. A sírnál a MÜOSZ nevében Timmer József, a Népszava főszerkesztője mondott búcsúszavakat.

Szegedi tudósok

Nem „lejött” — visszajött Szegedre, hiszen annak idején medikusként itt látogatta az orvosegyetemi előadásokat. És amire a legszívesebben emlékszik: *Rusznák István* professzor — akkor még mint a szegedi klinika vezetője — egy sikeres dolgozata miatt munkatársává fogadta. *Dr. Földi Mihály*, a Szegedi Orvostudományi Egyetem II. számú belgyógyászati klinikájának vezető professzora diplomás orvosként is a Magyar Tudományos Akadémia elnökének környezetében dolgozott: 1945-től 1961-ig Budapesten azonos volt a „munkahelyük”. Kellőképpen indokolt tehát, hogy a Korányi-Rusznák iskola folytatójának vallja magát:

— Ahogy nagy elődeim, úgy én is a *nyirokeringés* témakörével foglalkozom — mondja —, s azon belül is elsősorban a *nyirokkeringés*

kérdései izgatnak. Azok a problémák, amelyek megoldásával világszerte előkelő rangot vívott ki magának a magyar orvostudomány. Ahogy mondani szokás, a *keringések vizsgálatában Magyarország „nagyhatalom”*.

Ezt a nagyhatalmi pozíciót számos tudományos munka is bizonyítja. Többek között az a sokféle és sok nyelven kiadott könyv, amelyet Földi professzor neve mellett Rusznák István „szignója” is fémjelez, s éppígy az a tény is, hogy az amerikai *Thomas* cég a II. számú belgyógyászati klinika igazgatójával íratta meg a *nyirokkeringés klinikumával* foglalkozó könyvet.

A felkérésre elkészített munka legtöbb fejezete egyébként egy elég különös helyen került papírra: a homokos-apos, csendjével minden dolgozószobánál jobban munkára inspiráló *Marosparton*, ahova motorcsónakjával szokott felutazni Földi professzor. Mosolyogva jegyzi meg, hogy új könyve ajánló sorait illendő lett volna a majd mindennap meglátogatott helyhez intézni, hiszen kötetének létrejöttét olyan kedvesen segítette...

Mindez azt is mutatja, hogy a Marospart gyakori vendége jól érzi magát az 1961 óta otthonul választott városban.

— *Annyira jól — mondja —, hogy egyáltalán nem vágyom el innen!* Lelkes munkatársaimmal — akik sokszor a nehéz körülmények ellenére is példamutatóan dolgoznak — igen jól együtt tudok működni, s éppígy az egyetem más intézményeinek kutatóival is szoros a kapcsolat. Szükség is van erre a jó együtt-dolgozásra, hiszen a modern tudomány erős specializálódása miatt *eredményt csak a közös igyekezet hozhat*.

Olyan eredményt, mint például annak az új betegségnek a felfedezése, amely a nyak nyirokzavaraira függ össze, s amelynek eredetét több más klinika segítségével mutathatták csak ki.

Legújabbán már a *József Attila Tudományegyetem* matematikusaival is szövetségre lépett Földi professzor. Eddig is dolgozott klinikáján egy alkalmazott matematikus, aki a maga tudományának eszközeivel közelítette meg az orvosi kérdéseket, a közelmúltban azonban a neves matematikaprofesszorral, *Kalmár Lászlóval* és annak hététagú kutatócsoportjával konzultált arról, hogy milyen segítséget tudnak — többek között — a *magas vérnyomással* kapcsolatos kutatásaikhoz adni. Tervezik egyébként az *érelmeszesedés* okainak matematikai alapokon történő vizsgálatát is.

Földi Mihály

Földi professzor azonban klinikai munkája mellett szívesen vállalt *társadalmi tevékenységet is* folytat. A Hazafias Népfront Csongrád megyei bizottságának elnöke. Mint e tisztség viselője, gyakran vesz részt különböző akciókban, megbeszéléseken, amelyek — mint mondja — feltétlenül hasznosak számára. Az így szerzett ismeretek bővítik látókörét, s általuk a klinika falain kívül folyó életéről igen széles körben tájékozódhat. Mint a Hazafias Népfront Országos Tanácsának tagja pedig a *mozgalom* minden „egyéb” tennivalójából bőven kivetheti a részét.

Mindezek mellett még a külföldről gyakran érkező meghívásoknak is igyekszik eleget tenni dr. Földi Mihály, hiszen mint a „magyar” tudományág képviselőjét nem ritkán kéri fel kongresszusi előadások tartására, sőt, még megbeszélések rendezésére is. Legutóbb éppen *Barcelonában* akadt ilyen munkája, s hasonló feladat vár rá a közeljövőben.

A szaporán érkező meghívó levelekre azonban egyre ritkábban felel a beleegyezést jelentő *igen-nel*, hiszen elsősorban *ittthon* szeretne helytállni. A klinikáján úppígy, mint az önként vállalt népfrontmunkában.

Akác László

A város rendje

Kellemes környezet

Hogy szép a Marx téri pályaudvar, az bizonyos. Hogy jó-e, azon talán már lehetne vitázni. Az azonban semmi esetre sem lehet jó, hogy várótermét gyakorta nem arra használják, amire való. Ritka az az állam vagy talán nincs is olyan, amely megengedné, hogy egy saját költségén épült helyen feketézzenek.

Márpedig a kishatármenti árucserforgalom nem hivatalos részének most, a tél idején az autóbúzpályaudvar váróterme nyújt kellemes és kényelmes körülményeket.

S mit csinálnak, akik autóbúszra várnak? Kint dideregnek vagy áznak a nyílt peronon.

Jó minőség

Végre, jórészt eltűntették már az időjárás viszontagságai az úttestre festett különböző közlekedési jeleket a Hősök kapuja előtt. Hogy miért kell ennek örülni? Mert ezek a KRESZ-jelzések nem sikerültek, nem úgy irányították a forgalmat, ahogy ésszerű, ahogy az illetékesek szerették volna. Mindennek van haszna, még a hólének is, amely lerágta, elmosta a jeleket.

S szítja még valaki a festék minőségét: majdnem egy esztendő kellett ahhoz, hogy lekopjon.

De ha ilyen jó a festék, talán most majd lehet jó közúti jelzéseket is festeni vele az úttestre. Hogy ne kelljen a járműveknek át-lépniük a záróvonalat, ha akarják, ha nem, ahhoz, hogy egyenesen haladhasanak tovább.

Valakit kellene

Írjunk róla harmadszor is? Kissé szomorú, hogy a Centrum Áruház leszakadt sarka, sőt körül az egész nagy üzlet, még mindig fel van dúcolva. Kenesei Jánosné olvasónk teszi szövé most, s azt írja, hogy ő bizony szegyei, hogy egy ekkora város egyetlen reprezentatív áruháza meg-

rokkant a hótól, de még jobban szegyei, hogy ennyi időnek kell elteltie ahhoz, hogy kijavítsák. „En nem tudom, kit kell okolni a trehányság miatt, de hogy valakit kellene abban bizonyos vagyok.”

En is.

Fehér Kálmán

Az atomkor növénye

Megjelent dr. Kiss Árpád *Triticale* című könyve

Az utóbbi években rohamosan terjed országunkban a triticales, a búza és a rozs keresztezéséből származó új növény termesztése. Az eddigi termesztésmények azt mutatják, hogy a homoki gabonatermesztésben nagy jelentőségű fejlődést hoz ez az új növény. A termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok egyre jobban felismerik a nagy lehetőséget és jelentkező vetőmag igényükkel. Ezt ma még csak igen korlátozottan lehet kielégíteni.

Az állami szervek — elsősorban a gyakorlat sürgetése — a közelmúltban előzetes elismerésben részesítették az új növényt. Így ma már hivatalosan is polgárjogot nyert a részvételre a termesztésben.

Búza-rozs hibridet először közel 100 évvel ezelőtt állítottak elő, s azóta sokan megpróbálkoztak ezzel. A hibrid azonban minden esetben termőképtelenné bizonyult, kalászsai nagyrészt üresek voltak.

Először a világon hazánkfiának, dr. Kiss Árpádnak sikerült előállítani olyan triticales, amely jól termékenyül, telt kalászsokat hoz. Ez az eredmény nagy visszhangot váltott ki szerte a világon. Szovjet, lengyel, NDK, bolgár, olasz, nyugat-német, angol, francia, amerikai és más külföldi szakemberek és üzletemberek gyakori vendégei mostanában a kecskeméti Mezőgazdasági Kísérleti Intézetnek, ahol dr. Kiss Árpád dolgozik, s ahol a triticales továbbnevelése jelenleg is serényen folyik.

Most megjelent könyvében, melynek címe *Triticale*, dr. Kiss Árpád izgalmasan és érdekesítően írja le az új növény előállításának történetét, a nemesítő munkájának nehézségeit, fordulatait, eredményeit. Leírja az új növény születésének körülményeit, az elterjedéséhez, de gyors folyamatát, az eddigi termelési tapasztalatokat, s a termelő szakemberek véleményét.

Leírja, hogy ma már több országban (USA, Kanada stb.) megkezdtek a termőképes triticales előállítását, éppen dr. Kiss Árpád módszerével. Ezekben az országokban sokkal nagyobb áldozatokat hoznak e téren, s néhány éven belül várhatóan meg is előznek bennünket.

A triticales a homok új gabonája, hazánkban pedig nagyon jelentős homokterületek vannak. Mintegy 100 000 kh-ra becsülik az illetékesek azt a homokterületet,

ahonnan a triticales valószínűleg kiszorítja a rozsot. Mivel holdankint 30—40 százalékkal többet terem, kiszámítható, hogy a többletermés több ezer vagont tesz ki. Mivel ez az új gabonafaj kenyérgabonának is alkalmas rozs helyett, nagyobb mértékű elterjedése jelentősen megkönnyítené az ország kenyérgabona ellátásának biztonságos megoldását. Nagy jelentőségű azonban ez az új növény a homoki üzemek gazdasági eredményeiben is. Jövedelmezővé teheti a kenyérgabonatermesztést és biztonságossá az állatállomány ellátását abraktakarmánnyal. Abraként etetve tápértéke felülmúlja az ősi árpaét, főleg nagyobb fehérjetartalmára révén.

Mindezeket túlmenően igen érdekes fejtegetést olvashatunk a könyvben a triticalesnak a fejlődő országok éhezéző tömegeinek kenyérelátásában várható jelenségről, amely még jóval nagyobb, mint hazai jelentősége. Minden szakvezetőnek, aki homoki üzem vezetésében vesz részt, el kell olvasnia ezt a könyvet. Hasznos útbaigazítást kap belőle az új növényeknek a termesztéséről, amelynek jelenléte a legtöbb homoki üzem növénytermesztésében kívánatos.

Farkas Cs. Lajos, főagronómus, Ruzsa, Népszabadság Tsz.

Idejében gondoskodjék

a szállítási és raktározási feladatokhoz szükséges rakodólapokról!

Fából készült sík rakodólapjaink

(MSZ 9710, 80x120 cm)
MÁV-hitelesítéssel kerülnek forgalomba,
a vasút ezeket fogadja el csere-rakodólapként.

KEDVEZŐ ÁRAINK:

5000 db felett darabonként **200** forint
500 db felett darabonként **207** forint

Szíves megrendeléseiket kéri a

MŰSZAKI ÁRUT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT

7. sz. fiókja
Budapest VII. Jókai u. 38.
Telefon: 118-491.

H. L. 30

Az alkoholizmus ellen

Koter Pál (Repülőtér, főépület I. emelet 8.) a Nagykörút és a Tolbuhin sugárút sarkán levő italmérésben szerzett tapasztalatáról számolt be levelében. A zsúfolt helyiségben több italos embert is látott, köztük egy 70 év körüli férfit, aki alig állt a lábán, de még inni kért. A fiatal csaposlány, Nyári Piroska kérte a vendéget, ne igyon már, menjen haza. Majd mikor a szó nem használt, kivette a vendég kezéből a poharat és kivezette az ajtón. Udvariasan, türelemmel, de határozottan lépett fel a fiatal alkalmazott, s tetteivel többek elismerését váltotta ki. „Sok ilyen kellemes” — írja olvasónk.

Vitatkozunk az automatával

Az automata nem ember, mégis tévedhet. Szemünk látára is nemegyszer megmalkácsolja magát. Nem csoda, hogy sok-sok előfizető szítja a posta automatáit, amikor kézhez kapja a telefonszámát.

Mison Gusztáv, Kelemen Sándorné (Lenin körút 18.), Dani Jánosné (Hajnóczy utca 3.) és még négy olvasó aláírásával levél érkezett hozzánk ez ügyben.

„A telefonbeszélgetések számát hiába írogatjuk fel. Hiába reklámozunk, mert igazunkat bizonyítani nem tudjuk. A posta természetesen saját automatájának hisz, nem nekünk”. Felvetik a kérdést: mitévők legyenek az előfizetők, ha hibát vélnek felfedezni a számlában. Nem szándékosan félrevezetést tételnek fel, de szeretnék, ha a posta tenne valamit a kétélyek eloszlása érdekében. Addig is, míg választ kap-

nak a postától, van egy konkrét javaslatunk: jelezze a számlán a posta, mikor olvasták le az automatáról a beszélgetések számát. Így követhetünk tud az előfizető, hogy pontos-e a számla, vagy nem.

Lehet, hogy ez külön fáradság a posta alkalmazottainak, de a bizonytalanság eloszlása viszont kötelességük. Senki se szeret vak-tában fizetni — írják olvasóink, és így is van; ellenőrizhetik a villany- és a gáz-fogyasztási számlát is, sőt az üzletben még azt is, hogy tíz deka töpörtyű pontosan mértek-e.

Csak a telefonautomatával nem vitatkozhatnak? Felhívjuk erre az illetékesek figyelmét!

SZERDA,
1969. MÁRCIUS 5.

DÉLMAGYARORSZÁG 5